

Euskadi, negozioa, bizi onak

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

GARAPENERAKO
LANKIDETZAREN
EUSKAL AGENTZIA
AGENCIA VASCA DE
COOPERACIÓN PARA
EL DESARROLLO

2018ko URTEKO PLAN OPERATIBOA

Vitoria-Gasteiz, 2018.02.14

Sarrera

2018. urtean 2018-2021 aldiko Garapenerako Lankidetzako IV. Gida Plana egiteko plangintza estrategikoa garatuko da. Urtearen bigarren seihilekoan Urteko Plan Operatibo (UPO) hau berrikusi eta eguneratu egin beharko da gida-plan berriak markatzen dituen ildo estrategikoak kontuan izanik. Bitartean, UPO honek honako hauei jarraitzen die:

1. 2014-2017 aldirako Garapenerako Lankidetzako Gida Plana, luzatua.
2. Eusko Jaurlaritzaren Giza Eskubide eta Berdintasun Batzordeak 2017ko abenduaren 20an onartutako ebazpenak eta Plangintza Estrategikoaren Jarraibide Nagusiak.
3. Giza Eskubide, Bizikidetzeta eta Lankidetzaren Idazkaritza Nagusiaren dokumentu estrategikoak, Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentzia (GLEA) organo horren bitartez Lehendakaritzara adskribituz XI. Legealdian.

Dokumentu hau bi ataletan zatituta dago. Lehen atal batean 2018rako aurreikusitako helburu nagusiak aurkezten dira, eta bigarren atalean, helburu horiek betetzeko egin beharreko jarduerak eta dagokien kronograma zehazten dira.

1. 2018rako helburu nagusiak

1. ARDATZA: lankidetzaz-eredua

2014-2017 aldirako Garapenerako Lankidetzako Gida Planaren helburu nagusia lankidetzaz-eredua berrikustea zen. Plan horren ebaluazioak argi utzi du ez dela lortu behar den helburu bat, baizik eta etengabeko prozesu bat. Horregatik, ardatz honi eutsiko diogu UPO hau lantzeko.

- 2018ko lehen seihilekoan Garapenerako Lankidetzako **IV. Gida Plana** landuko da parte-hartze zabalarekin. Dokumentu estrategiko honek jardun-esparru berriak, aliantzak, tresnak, elkarrizketa-mekanismoak eta abar ikertzeko ibilbide-orria ezarriko du.
- Lankidetzaz-eredua berriz pentsatzeko esparruan, aurreko plangintzaldian hainbat dokumentu estrategiko egin dira: **(H)ABIAN 2030** gizarte-eraldaketarako hezkuntzaren estrategia, dagokion **ARAR 2017-2020** ekintza-planarekin eta **2018-2023 aldirako Ekintza Humanitarioko Estrategiarekin**. 2018an zehar, gida-plan berriarekin bat eginik, plangintza-dokumentu horietan aurreikusitako prozesuak eta ekintzak martxan jarriko dira.
- 2017an, bestalde, **GLEAn genero-berdintasunaren aldeko antolamendu-aldaketarako** diagnostiko-prozesua hasi zen. 2018ko lehen seihilekoan diagnostikoa amaituko da eta ekintza-plan bat landuko da. Plan horretan aurreikusitako ekintzak UPOan sartu beharko dira bigarren seihilekorako egiten den berrikuspenean.
- IV. Gida Planaren lantzearen esparruan egiten diren hausnarketak eta hartzen diren erabakiak alde batera utzi gabe, GLEAk Afrikan lana sendotzeko apustu argia egiten du. Hori dela medio, hiru lan-ildo ezarri dira 2018rako: (i) GLEAk Afrikako errealitate, eragile eta ekimenei buruz duen ezagutza indartzea; (ii) eragileen gaitasunak indartzea Euskadin eta Afrikako herrialdeetan; eta (iii) GLEAtik Euskadin hezkuntzari eta sentsibilizazio, topaketa eta ikaskuntzari lotutako ekimenak sustatzea, eta **Afrikan** ekintzetan laguntzea.
- Aurreko aldira zehar, eta lankidetzaz-eredua berriz pentsatzeko ariketari begira, **diru-laguntzen tresnen berrikuspena** hasi da. 2018an prozesu horri jarraipena emango zaio lankidetzaz-erakundeetara genero-berdintasuna sustatzen duten antolamendu-aldaketarako prozesuak sustatzeko eman beharreko laguntzen dekretu berriaren argitalpenarekin; eta programak eta ekintza humanitarioa arautzen dituzten dekretu berriak egiteko lanekin. Era berean, Nazio Batuek hegoaldeko herrialdeetan dituzten bulegoetan gazte lankideen prestakuntzara bideratutako beka-tresnen eta lankideetara toki-agentetara toki-erakundeak indartzeko eman beharreko laguntza-tresnen ikuspegiari eta kudeaketa-ereduari buruzko hausnarketarekin jarraituko da. Gainera, IV. Gida Planaren hausnarketaren eta GLEAk paper proaktiboagoa bere gain hartzeko apustuaren esparruan, garapenerako lankidetzaren, ekintza humanitarioaren eta gizarte-eraldakuntzarako hezkuntzaren alorrean arretarik eman ez zaien esku-hartzerako lehentasunen azterketa bat egingo da.

2. ARDATZA: Ebaluazioa, jakintzaren kudeaketa eta ikaskuntza

Ebaluazio-kultura bat sustatzeak GLEArentzako eta oro har euskal lankidetzarentzako erronka bat izaten jarraitzen du. IV. Gida Planari begira, lankidetzaren politikaren hedadura ebaluatzea eta ikaskuntzak ateratzea ahalbidetuko digun adierazle-sistema bat diseinatzeko erronka dugu, GLEAren funtzionamenduari eta ezarritako mekanismoei buruzko kontu-emate soilaz haratago joanez. Bitartean, ikasteko eta erabakiak hartzeko baliagarriak izango zaizkigun tresnen eta prozesuen ebaluazioan aurrerantz egingo dugu 2018an.

- **Euskal Gazteak Lankidetzan** (EGL) programaren 25. urteurrenaren ospakizunaren esparruan, 2017. urtean haren ebaluazio-prozesu bat hasi zen, eta 2018. urteko lehen seihilekoan amaituko da. Ebaluazio horrekin kultura arteko trebetasunen garapena eta ekintzarako inplikazioa errazten dituzten alderdiak identifikatu nahi ditugu. Ikaskuntza horiek baliagarriak izango dira EGL programa nahiz GLEAren beste tresna batzuk eta beste gizarte-eragile batzuk aberasteko.
- GLEAk ondorengo aldirako duen erronketako bat komunikazioa da. Beste eragile batzuekin partekatutako erronka da. Aldi berean, diru-laguntzen tresnekin beste ekimen batzuei laguntzen ari gara, hala komunikazio-proposamen kontsolidatuak dituzten erakunde espezializatuak inplementatzen dituztenak edota, komunikaziokoak espezifikoki ez diren erakundeek sustatzen dituzten arren, komunikazio-elementu sendoak dituztenak. Horregatik, urtearen bigarren seihilekoan **komunikazio-esperientzien** ebaluazio bat egingo da, hezkuntza eta eraldakuntzaren ikuspuntutik komunikazio-prozesu eta -ekimenak sustatzen laguntzen duten elementuak identifikatzeko helburuarekin.
- 2017an onartu zen **(H)ABIAN 2030** gizarte-eraldaketarako euskal hezkuntza-estrategiak aurreikusten du hasierako ebaluazio bat egitea **oinarrizko ildo** bat eraikitzeko, eta ildo horrek ondoren ahalbidetuko du beste bitarteko eta amaierako ebaluazio batzuk egitea, jarduerak ikasi, berrikusi eta berrorientatu ahal izateko eta amaierako inpaktua neurtzeko. 2018an hasierako ebaluazioa egingo dugu.
- **Ekintza Humanitarioko** Estrategiak bere egikaritze-aldian zehar hiru ebaluazio egitea aurreikusten du. Ebaluazio horiekin, gurekin lan egiten duten eragile humanitarioek adierazten dizkiguten erronkei buruz egiten duten hausnarketa aberastuko duten ikaskuntzak lortu nahi dira, adibidez tokiko gaitasunak indartzea, zeharkako ikuspegiak barnean hartzea, ekintza humanitarioaren eta garapenaren arteko lotura, kontu-ematea eta abar. Lehen ebaluazioa 2019rako dago aurreikusita, eta azken hiruhilekoan zehar kontrataziorako erreferentzia-terminoak landuko dira.

3. ARDATZA: Garapenerako politiken koherentzia eta erakunde barruko eta erakunde arteko koordinazioa

III. Gida Plana egikaritzeko aldiran **garapenerako politiken koherentzia** (GPK) eta erakunde barruko eta erakunde arteko koordinazioa funtsezko apustuak izan dira. GPKri dagokionez, Eusko Jaurlaritzaren barruan egoera-diagnostiko bat enkargatu zen, eta hori abiapuntutzat hartuz, Lehendakariak Euskal Autonomia Erkidegoko GPKrako Erreferentzia Markoa aurkeztu zuen. IV. Gida Planak ekintza zehatzetan aurrerantz egitea ahalbidetuko duten lan-ildoak ezarriko ditu. Planaren lantze-esparruan hainbat langune ezarriko dira Eusko Jaurlaritzako sailekin, **sailen arteko koordinazioan** eta GPKn urratsak zehazten joateko.

Erakunde arteko koordinazioa Garapenerako Lankidetzaren Erakunde arteko Batzordearen (GLEB) bitartez dinamizatzen jarraitzeko eta ekimen bateratuak zehazten joateko apustua egin da. Komunikazio-ardatzaren esparruan garatzen diren erakunde arteko ekimenez gain (ikus behean), lehen seihilekoan abian jarriko da *Uraren eta Saneamenduaren* arloko Lankidetzarako Programa Triangeluarra *Erdialdeko Amerika-Euskadi*, zeinaren identifikazioa 2017ko azken hiruhilekoan egin den.

Era berean, **Garapenerako Lankidetzaren Euskal Kontseiluaren** (GLEK) dimentsio estrategikoagoa dinamizatu eta indartzeko konpromisoa hartzen dugu.

4. ARDATZA: Komunikazioa

III. Gida Planaren ebaluazioaren gomendioetako batek GLEA komunikazioaren aldeko apustu irmoa egitera animatzen du, komunikazio-produktuak audientzia mota desberdinetara egokituz. IV. Gida Plana lantzen den bitartean, non esparru horri buruzko ibilbide-orri bat ezarriko den, 2018an aurrerantz egin nahi dugu honako ildo hauei dagokienez:

- **(H)ABIAN 2030** gizarte-eraldaketarako euskal estrategiak agente guztien eta bereziki administrazio publikoen erantzunkidetasuna sustatzeko ezartzen dituen ekintzen artean, komunikazioko ekimen propioak egitea proposatzen da. 2018an **(H)ABIAN 2030** estrategiaren jarraipen-taldea funtzionarioak sentsibilizatzerantz bideratutako **komunikazio-kanpaina bateratu** bat diseinatzeko ari da lan egiten.
- Ekintza humanitarioko strategiaren esparruan, eta Garapenerako Lankidetzaren Erakunde arteko Batzordean detektatutako beharrian bat abiapuntutzat hartuz, 2018ko lehen seihilekoan zehar **dossier** bat egingo da, **ekimen humanitario** indibidualak eta elkarre- eta erakunde-mailakoak **bideratzeko** dauden **bideei** buruzko informazioa emateko.
- 2017an zehar, **lankidetzako euskal erakunde publiko** nagusiek lagundutako ekimenei buruzko informazio xehatua biltzen duen **web-atari** baten diseinuan lan egin da. Web-ataria Euskal Lankidetzaren Publikoaren Foroaren hurrengo edizioaren esparruan aurkeztuko da. Era berean, atarian 2017ko datuak sartuko dira.
- GLEAk bere komunikazio-plana lantzeko erronka du. Bitartean, 2018an, GLEaren **webgunearen berrikuspen eta berrantolaketa** aurrerantz egingo da.
- Urtean zehar **kontu-emateari** lotutako hainbat ariketa egingo dira: 2017ko urteko kontuen onarpen auditatua, Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioari garapenerako laguntza ofizialei buruzko informazioa ematea, urteko memoria, Gobernu Programaren jardunak eguneratzea, informazioak legebiltzarrean, eta abar.

5. ARDATZA: Agenteak sendotzea

2018an zehar, hausnarketa, elkarrizketa eta ikaskuntza sustatu nahi dituzten hainbat jardunaldi eta ekitaldi antolatuko ditugu. Horien artean honako hau azpimarratzekoa da:

- 2005az geroztik Eusko Jaurlaritza eta Bilboko Udala Garapen Estrategia Positiboari buruzko Jardunaldiak antolatzen ari dira, iparraldeko eta hegoaldeko agenteen artean trukerako gunea izan nahi dutenak, ahalduzko-prozesuak partekatze eta emaitzetatik elkarrekin ikasteko helburuarekin, ikasitakoa etorkizuneko garapen-ekintzei aplikatzeko. XII. Jardunaldiak udazkenean egingo dira. 2018. urtean Giza Eskubideen Adierazpenaren 70. urteurrena betetzen denez, aurtengo gaiak giza eskubideen emakume defendatzaileen esperientziak eta erronkak izango ditu oinarri.
- **Ekintza humanitarioko** estrategiaren esparruan, urtearen bigarren seihilekoan prestakuntzagune bat antolatuko da, erakundeen beharrezan eta egun dauden esperientzia positiboen arabera alde zuzenetik identifikatuko den funtsezko gairen batean sakontzeko.
- **(H)ABIAN 2030** estrategiaren esparruan, Euskadiko GGKEen Koordinakundearekin eta Hegoarekin batera urtarrilean "**Norekin eta zertarako hezi? Gizarte-eraldaketarako hezkuntzaren subjektu kritikoak**" jardunaldiak antolatu dira.
- Duela bi urtez geroztik, Euskadiko GGKEen Koordinakundearen genero-taldearekin batera eta **genero-berdintasunaren aldeko antolamendu-aldaketarako** tresnaren esparruan, prestakuntza eta hausnarketarako urteko jardunaldi bat egiten ari gara, eta urtearen azken hiruhilekoan egingo da aurtengoa.
- 2016an **Euskal Lankidetzaren Publikoaren Foroaren** lehen edizioa egin zen, Garapenerako Lankidetzaren Erakunde arteko Batzordearen kide diren erakundeek antolatuta, lankidetzaren deszentralizatuari balioa emateko helburuarekin. 2018ko udaberriaren bigarren edizioa egingo da.

6. ARDATZA: GLEAren kudeaketa arrunta

Lehendik aipatu diren ekimen estrategikoak GLEAren **kudeaketa arruntako** beste zeregin batzuekin batera daude, eta duten garrantziaren eta giza baliabideak eta baliabide materialak bideratzeko exijentziaren arabera nabarmenenak direnak biltzen dira ondoren:

- Prozeduren deialdia egitea eta laguntzak eta diru-laguntzak ematea
- Emandako laguntzen jarraipena egitea eta lagundutako ekimenen funtsezko laguntza ematea (jarraipen-bidaiak hartzen ditu barnean)
- Agenteen Erregistroa Sortzea
- Giza baliabideen kudeaketa
- Kudeaketa ekonomiko-finantzariora
- Kudeaketa eraginkorrerako informatika-aplikazioa garatzea

2019ko ekintza humanitarioaren ebaluazioa prestatzea													
3. ARDATZA: GPK eta erakunde barruko eta erakunde arteko koordinazioa													
GPK planifikatzeko sailen arteko bilkurak													
Heziketa Topaketa (2)													
Landa Topaketa (2)													
Urari buruzko erakunde arteko programa abian jartzea													

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Artezkaritza Kontseiluaren bilkurak (orientazio gisa).													
GLEKaren bilkurak (orientazio gisa)													
GLEBaren bilkurak (orientazio gisa)													
4. ARDATZA: Komunikazioa													
(H)ABIAN 2030 kanpaina													
Emergentzia-Dossierra													
Euskal lankidetzaren publikoaren ataria													
GLEAren webgunea gainbegiratzea													
Kontu-ematea													
5. ARDATZA: Agenteak sendotzea													
Garapenerako estrategia positiboari buruzko jardunaldiak													
Ekintza humanitaria													
Gizarte-eraldaketarako hezkuntza													
Genero-berdintasunaren aldeko antolamendu aldaketa													
Euskal Lankidetzaren Publikoaren Foroa													
6. ARDATZA: GLEAren kudeaketa arrunta													
Laguntza humanitarioko ildo iraunkorra – PRE ¹													
Ekintza humanitarioko estrategia-markoak - EHE													
NBERen bekak													
Espezializazio-bekak - BEK													

¹ Deialdia irekita egongo da funtsak agortu arte.

